

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розробник:
ТЮТЮННИК Світлана, професор кафедри обліку і оподаткування,
к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Облік зовнішньоекономічної діяльності
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Тютюнник Світлана, к.е.н., доцент <i>Контакти:</i> каб. 461 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> svitlana.tiutiunnyk@pdaa.edu.ua , посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/tyutyunnyk-svitlana-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	071 Облік і оподаткування <i>ОПП Облік і оподаткування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з обліку та оподаткування.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни

сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань та практичних навичок щодо специфіки відображення зовнішньоекономічних операцій у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

Основні завдання навчальної дисципліни:

вивчення методів і технології обліку найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття вмінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Компетентності:

Загальні:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові:

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в

практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання, ПРН:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма 07100_бд_2021						заочна форма 07100_бз_2021					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	н/п	с.р.		л	п	лаб	н/п	с.р.
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	12	2	2	-	-	8	6	-	-	-	-	6
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	12	2	2	-	-	8	6	-	-	-	-	6
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	16	4	2	-	-	10	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Облік операцій з експорту	14	2	2	-	-	10	10	2	-	-	-	8
Тема 5. Облік операцій з імпорту	12	2	2	-	-	8	6	-	2	-	-	4
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	12	2	2	-	-	8	6	2	-	-	-	4
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	12	2	2	-	-	8	6	-	-	-	-	6
Індивідуальні завдання: контрольна робота	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	40
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання 07100_бд_2021

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамен	
ПРН01	4	4	3	3	14
ПРН03	9	10	10	7	36
ПРН05	13	14	13	10	50
Разом	26	28	26	20	100

Форми контролю результатів навчання 07100_бз_2021

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	
ПРН01	2	6	6	14
ПРН03	4	18	14	36
ПРН05	6	24	20	50
Разом	12	48	40	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни 07100_бд_2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	2	4	10	16	80
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	2	4			
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	6	4			
Тема 4. Облік операцій з експорту	4	4			
Тема 5. Облік операцій з імпорту	4	4			
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	4	4			
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	4	4			
Екзамен	-	-	-	20	80
Разом	28	26	26	20	100

* Окремим видом самостійної роботи є підготовка та опублікування тез доповідей.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
07100 бз 2021**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	контрольна робота	
Тема 1. Предмет, завдання і зміст дисципліни	-	6	40	100
Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	-	6		
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій	6	8		
Тема 4. Облік операцій з експорту	-	6		
Тема 5. Облік операцій з імпорту	6	6		
Тема 6. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною	-	8		
Тема 7. Облік операцій, пов'язаних з діяльністю підприємств з іноземними інвестиціями	-	8		
Разом	<i>12</i>	<i>48</i>	<i>40</i>	<i>100</i>

* Окремим видом самостійної роботи є підготовка та опублікування тез доповідей.

Критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Критерії оцінювання	
Виконання одного практичного завдання (0-2 бали)	
0 балів	відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
1 бал	Правильно виконані розрахунки та складені бухгалтерські проведення з помилками, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2 бали	Правильно виконані розрахунки та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Критерії оцінювання	
Виконання одного завдання самостійної роботи (0-2 бали)	
0 балів	Відсутність конспекту питань самостійної роботи та відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
1 бал	Неповний конспект питань самостійної роботи, правильно виконані розрахунки та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2 бали	Повний конспект питань самостійної роботи, правильно виконані розрахунки та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Критерії оцінювання	
Для одного теоретичного питання* (0-1 бал)	
0 балів	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
0,5 бала	Неповна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності.
1 бал	Повна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності.
Для одного практичного завдання* (0-5 балів)	
0 балів	Відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
1 бал	Допущено неточності при виконанні розрахунків та не складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - не володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2 бали	Невиконано розрахунки та складені бухгалтерські проведення з помилками, що

Критерії оцінювання	
	свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
3 бали	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення з помилками, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
4 бали	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
5 балів	Правильно виконані розрахунки та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

*передбачено 2 контрольні роботи за семестр: 1 контрольна – 5 теоретичних питань, 1 – практичне завдання; 2 контрольна – 6 теоретичних питань, 2 – практичних завдання

Критерії оцінювання контрольної роботи (для заочної форми навчання)

Критерії оцінювання*	
Для одного теоретичного питання** (0-10 балів)	
0 балів	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
2 бали	Неповна відповідь на теоретичне питання та невикористано нормативні джерела, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності.
4 бали	Недостатньо повна відповідь на теоретичне питання та використано нормативні джерела, які втратили чинність, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях

Критерії оцінювання*	
	економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності.
6 балів	Повна відповідь на теоретичне питання, але використано нормативні джерела, які втратили чинність, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
8 балів	Повна відповідь на теоретичне питання, але недостатньо використано нормативні джерела, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
10 балів	Повна відповідь на теоретичне питання та широко використано нормативні джерела, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
Для оформлення списку використаних джерел** (0-10 балів)	
0 балів	Відсутній список використаних джерел, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання
2 бали	Список використаних джерел оформлений не у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
4 бали	У список використаних джерел включено нормативні джерела, які втратили чинність, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
6 балів	У списку використаних джерел не включено нормативні джерела, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

Критерії оцінювання*	
	<ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
8 балів	<p>Допущено неточності в оформленні списку використаних джерел, що свідчить про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
10 балів	<p>Список використаних джерел оформлений у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», що свідчить про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

* Захист контрольної роботи не передбачено.

** Контрольна робота для заочної форми навчання включає три теоретичних питання.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти 07100_бд_2021 на екзамені*

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти;
	1	неповна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - не володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	2	недостатньо повна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	3	у відповіді на теоретичне питання відсутній категорійно-понятійний апарат, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - достатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності;

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		- недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	4	у відповіді на теоретичне питання недостатньо повно сформульовано визначення категорійного-понятійного апарату, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - достатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	5	повна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
для 1-ї ситуації	0	Відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
	1	Допущено неточності при виконанні розрахунків та не складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - не володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	2	Невиконано розрахунки та складені бухгалтерські проведення з помилками, що свідчить про: - недостатній рівень знань та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	3	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення з помилками, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - недостатній рівень володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	4	Допущено неточності при виконанні розрахунків та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - недостатній рівень вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.
	5	Правильно виконані розрахунки та складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

*екзамен складається з 2 теоретичних питань та 2-х практичних ситуацій.
Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Критерії підготовки та видання тез доповідей

Критерії оцінювання	
Підготовка та видання одних тез доповідей (0-10 балів)	
0 балів	Відсутність підготовлених та виданих тез доповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання за даним додатковим видом форми оцінювання результатів навчання.
10 балів	Підготовка та видання тез доповідей, що свідчить про: - знання та розуміння економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; - вміння визначати сутність об'єктів обліку, оподаткування та розуміння їх ролі і місця в господарській діяльності; - володіння методичним інструментарієм обліку та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин - 90 год. Кількість кредитів - 3. Форма семестрового контролю: денна форма навчання – екзамен; заочна форма навчання – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних робіт та на екзамені заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними

укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-mobilnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Презентація.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Белопольський М.Г., Рева К.Г., Балашова О.В. Облік та аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Маріуполь: ПДТУ, 2013. 269 с.
2. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Житомир: ПП «Рута», 2006. 388 с.
3. Гордієнко Н.І., Карпушенко М.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Харків: Страйд, 2006. 304 с.
4. Гордополов В.Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій підприємств. *Агросвіт*. 2018. №13. С. 15-27. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13_2018/4.pdf.
5. Гордополов В.Ю. Організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку валютних операцій в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю. *Економіка та держава*. 2018. №5. С. 71-77. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2018/18.pdf.
6. Гордополов В.Ю. Оцінка стану організації та методики бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Бізнесінформ. 2018. №2. С. 215-223. URL: <http://oaji.net/articles/2017/727-1525756286.pdf>.

7. Гордополов В.Ю. Принципи бухгалтерського обліку в інформаційному просторі управління зовнішньоекономічною діяльністю. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу.* 2018. Вип. 1. С. 19-31.

8. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Облік операцій ЗЕД – активізація управління стратегічним розвитком України. *Ефективна економіка.* 2018. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6386>.

9. Дупай М.М., Денчук П.Н., Питель С.В., Хомин П.Я. Облік та аналіз діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин: навч. посібник. Тернопіль: Астон. 2003. 200 с.

10. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Київ: «Слово», 2003. 288 с.

11. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: практикум. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 272 с.

12. Карпушенко М.Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності». Х.: ХНУМГ, 2014. 80 с.

13. Кінзерська Н.В. Складові зовнішньоекономічної діяльності як об'єкти бухгалтерського обліку в умовах невизначеності зовнішнього середовища. *Інвестиції: практика та досвід.* 2020. № 15-16. С. 100-105. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/18.pdf.

14. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 216 с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12411.pdf>.

15. Колесніченко А.С. Організаційно-інституціональні аспекти обліку зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Ефективна економіка.* 2020. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7657>.

16. Кузнецова С.О., Ганін В.І., Польова Т.В., Клімович І.М., Нагорна І.В., Порсюрора І.П. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. Харків: Видавництво Іванченко І.С., 2019. 221 с.

17. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку / Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

18. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959/12, зі змінами та доповненнями / Верховна рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

19. Сук Л.К. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник для дистанційного навчання. Київ: Університет «Україна», 2006. 273 с.

20. Тютюнник С.В. Особливості обліку експортних операцій: *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством:* Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 20 квітня 2017 року). Частина 1. Полтава: РВВ ПДАА, 2017. С 368-371.

21. Тютюнник С.В. Облікові аспекти відображення купівлі іноземної валюти: *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (м. Полтава: ПДАА, 27 березня 2019 р.). Полтава: ПДАА, 2019. С. 619-623.

22. Тютюнник С.В. Особливості обліку операцій експорту товарів. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року /редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. Харків: Стильна типографія, 2020. С. 154-157.

23. Тютюнник С.В. Особливості оформлення та обліку закордонного відрядження. *Розвиток бухгалтерського обліку, оподаткування і контролю в умовах інтеграційних процесів*: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (22-23 жовтня 2020 р., Херсон: ХДАУ). Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. С. 185-187.

24. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Розвиток електронної торгівлі: світовий та вітчизняний досвід. *Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки*: Збірник наукових статей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15-16 квітня 2021 р.). Дніпро: НМетАУ, 2021. С. 288-291.

25. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Документальне оформлення службових відряджень за кордон. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України*: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Київ, 13 жовтня 2021 року /редкол. О.С. Волошкіна та ін. К.: ІТТА, 2021. С. 1106-1109.

26. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Особливості обліку експортних операцій. *Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств* (присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету): тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 12-13 травня 2022 р. Дніпро: факультет обліку і фінансів, 2022. С. 59-63.

27. Тютюнник С. Особливості оподаткування імпорту. *Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.). Ужгород: ФОП Сабов А.М., 2022. С. 257-259.

Допоміжні

1. Бойцова М. Зовнішньоекономічна діяльність: порядок здійснення та облік. Харків: Фактор, 2003. 44 с.

2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь, 2019. 410 с.

3. Дунська А.Р., Жалдак Г.П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 64 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник / за заг. ред. д.е.н. Ю.Є. Петруні. Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2015. 331 с.
5. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. №59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>.
6. Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. Надзвичайні витрати: відображення в обліку та звітності. *Інфраструктура ринку*. 2022. Випуск 67. С. 223-228. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/41.pdf
7. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання / Розробник: д.е.н., доцент Зоріна О.А. Київ: НАСОА, 2021. 51 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/5848/1/%D0%97%D0%95%D0%94%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82.pdf>.
8. Методичні рекомендації та завдання для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Облік міжнародних операцій» для студентів четвертого курсу економічного факультету спеціальності 051 «Економіка». Львів: Дільниця оперативного друку економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 35 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Metodychni-rekomendatsii-Oblik-MO.pdf>.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджено Наказом Міністерством фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.
10. Сисюк С.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: курс лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 49 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38441/1/OZED.pdf>.
11. Скорнякова Ю.Б. Витрати за імпортно-експортними контрактами: обліково-управлінський аспект. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Випуск №3(77)-2. С. 106-112. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_77_2_2020_ukr/17.pdf.
12. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Аналіз географічної структури імпорту товарів в Україні. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітняські аспекти*: Збірник наукових праць за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2020 р.). Дніпро: НМетАУ, 2020. С. 260-262.
13. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Аналіз географічної структури експорту товарів в Україні. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю*: матеріали II Міжнар. наук. – практ.

конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 455-457.

14. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Географічна та товарна структури експорту товарів з України. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року: збірник наукових праць. Вінниця: ВНТУ, 2021. С. 650-652.

15. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник. Тернопіль, 2017. 137 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

<http://www.rada.gov.ua> - сайт Верховної Ради України

<https://mof.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України

<https://bank.gov.ua> – сайт Національного банку України

<https://dtkr.com.ua> – сайт журналу «Дебет-кредит»

<https://buhgalter911.com> – сайт журналу «Бухгалтер 911»

<https://balance.ua> › [balans-agro](https://balance.ua/balans-agro) – сайт журналу «Баланс-Агро»

<https://uteka.ua/ua> – Uteka - сайт для бухгалтерів